

2. Будафенко А. Куди веде жіноча емансипація в Німеччині ? / А. Будафенко // - [Електронний ресурс]: - Режим доступу: <http://rakurs.rovno.ua/9528>;

3. Новини РБК – України. Парламент Німеччини ввів гендерні квоти - [Електронний ресурс]: <http://www.rbc.ua/ukr/news/parlament-germanii-vvel-gendernye-kvoty-06032015173400>;

4. Ткалич М.Г. Соціально-психологічні особливості гендерної взаємодії в організації / М.Г. Ткалич // Проблеми сучасної психології. – 2012. – № 1. – С. 46 – 52.

Малоголова О., ад'юнкт кафедри юридичної психології Національної академії внутрішніх справ

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ПІДРОЗДІЛІВ БОРОТЬБИ З НЕЗАКОННИМ ОБІГОМ НАРКОТИКІВ

Одним з першочергових завдань психології професійної діяльності працівників органів внутрішніх справ (ОВС) є професіографічне вивчення основних видів діяльності в органах внутрішніх справ України. Всебічне й глибоке професіографічне дослідження професійної діяльності є необхідною передумовою вирішення проблем, пов'язаних з ефективністю використання кадрового потенціалу, оптимізацією процесів відбору, підготовки та перепідготовки кадрів, раціоналізацією режимів і умов праці, зниженням травматизму і професійних захворювань. Основною метою професіографічного вивчення основних видів діяльності в органах внутрішніх справ України є визначення вимог до індивідуальних психологічних, психофізіологічних і особистісних властивостей та якостей працівників, визначення сукупності професійно важливих якостей, необхідних для оволодіння професією, створення на їх ґрунті еталонної моделі фахівця-професіонала [3, с.28].

Проведений аналіз особливостей професійних повноважень та обов'язків працівників БНОН показав, що даний вид професійної діяльності належить до розряду складних професій, які висувають дуже специфічні психологічні і психофізіологічні вимоги до працівників і вимагає від працівників підрозділів БНОН високого рівня розвитку професійно-важливих якостей, серед яких спираючись на проведений ретроспективний аналіз професіографічних досліджень виділено такі: психофізіологічну витривалість і працездатність, пов'язану з відсутністю фіксованого робочого часу (середня тривалість робочого часу становить 10–12 годин, нерідко співробітники працюють без вихідних днів, непоодинокими є випадки нічної роботи); розвинуту увагу (стійкість, здатність до швидкого переключення, концентрацію, розподіл), оскільки тривалий час доводиться вести спостереження за об'єктом, чекати, супроводжувати об'єкт; здатність помічати малопомітні зміни в об'єкті спостереження; сильну нервову систему, що пов'язано з необхідністю витримувати значне емоційне навантаження, долати почуття страху, невпевненості, невизначеності, високу лабільність нервових процесів і реакції на рухомий об'єкт, добру координацію рухів, високий темп рухів, швидко діяти при дефіциті часу; розвинуті зоровий і слуховий аналізатори, розвинений окомір, локалізація звуків у просторі; розвинений інтелект (вербальний і невербальний, “кристалічний” і “вільний”); сформовані мисленнєві операції аналізу і синтезу, індукції і дедукції, здатність до генерування нових ідей, асоціацій, дивергентного мислення, уміння виділяти головне, класифікувати, узагальнювати; різноманітні комунікативні якості: здатність налаштовувати людей на розмову; швидко встановлювати контакти з потрібними людьми, уміння знайти оптимальну форму і “позицію” спілкування, уміння переконувати опонента “маніпулювати” співрозмовником, відстоювати свою точку зору; емоційно-вольові якості: здатність брати на себе відповідальність в складних ситуаціях, об'єктивно оцінювати свої сили і можливості, долати труднощі, уміння “тримати себе в руках” в конфліктних ситуаціях, діяти рішуче і

сміливо в хвилини небезпеки. Крім того, для успішного виконання функціональних обов'язків працівник підрозділу БНОН повинен бути здатним до рольового перевтілення, мовної винахідливості, приховування від інших своїх намірів, мати такі риси характеру, як самостійність, активність, сміливість, готовність до розумного ризику, домінантність, екстравертованість, помірну агресивність, ініціативність, наполегливість, оптимізм. Проведений аналіз показує, що спектр професійно-важливих якостей працівників БНОН повинен охоплювати сенсорно-перцептивну, когнітивну, емоційно-вольову (психофізіологічні стани) та психомоторну сфери особистості.

Різноаспектний характер закономірностей професійної діяльності працівників підрозділів БНОН, багатогранність цілей і зв'язків вибудовує притаманну їй змістовну структуру, яка представлена наступними різновидами (компонентами): пізнавальний, конструктивний, комунікативний, організаційний, профілактичний та засвідчувальний.

Діяльність оперативних підрозділів БНОН є дослідницько-гностичною та поліфункціональною. При цьому відповідного теоретико-прикладного значення набувають такі її юридико-психологічні особливості: особлива форма її нормативно-правової регламентації, специфічність оперативно-розшукових відносин, необхідність делегування гласних та негласних прийомів і способів діяльності тощо.

Особливістю професійної діяльності працівників підрозділів БНОН є також виконання специфічних функцій системи ОВС щодо протидії незаконному обігу наркотиків, у процесі здійснення яких працівники можуть самі вдаватися до протиправної діяльності.

Список використаних джерел

1. Барко В. І. Професійний відбір кадрів до органів внутрішніх справ (психологічний аспект): [монографія] / В. І. Барко. – К. : Ніка-Центр, 2002. – 296 с.

2. Барко В. І. Професіографічний опис основних видів діяльності в ОВС: [практичний посібник] / В. І. Барко, Ю. Б.

Ірхін, Т. В. Нещерет, О. В. Шаповалов. – К : КНАВС, ДП “Друкарня МВС”, 2007. – 100 с.

3. Гуменюк Л. Й., Сулятицький І. В. Психологія професійної діяльності працівників органів внутрішніх справ: [навчальний посібник] / Л. Й. Гуменюк, І. В. Сулятицький. – Львів: ЛьвДУВС, 2011. – 248 с.

4. Ірхін Ю. Б. Психологічна підготовка працівників оперативних підрозділів. [навчальний посібник] / Ю. Б. Ірхін. – К. : РВЦ КНУВС, ДП “Друкарня МВС”, 2007. – 108 с.

П’янківська Л.В., старший психолог відділення психологічного забезпечення відділу кадрового забезпечення Національної академії внутрішніх справ

МЕТОД САМОРЕГУЛЯЦІЇ «КЛЮЧ» У ПРОФІЛАКТИЦІ СИНДРОМУ «ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ» У ПРАЦІВНИКІВ ОВС

Останнім часом все частіше у співробітників ОВС проявляються характерні ознаки «емоційного вигорання»: відчуття втоми, емоційне перенасичення контактами з колегами по роботі і суб’єктами професійної діяльності, цинічність, дратівливість, безсоння, емоційна відстороненість, зневажливе ставлення до своєї роботи, зниження мотивації до діяльності і т.п. Під «емоційним вигоранням» розуміють комплекс особливих психічних проблем, що виникають у людини у зв’язку з її професійною діяльністю.[2, с.3]

Велику роль у підвищенні життєвої активності людей відіграє психічна саморегуляція. Під психологічною саморегуляцією – розуміють дію людини на свою психіку для цілеспрямованої регуляції діяльності організму, його реакцій, процесів та станів. В даний час існує значна кількість прийомів